

Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas Mākslas skola
Profesionālās ievirzes izglītības programma "Vizuāli plastiskā māksla"
2021./2022.m.g.

KOKA KONSTRUKTORS

Materiālus sagatavoja
RMDV MS skolotāja Ella Maslovska

Lai izkoptu audzēkņu telpisko izpratni, izprotot formas, faktūras un citu izteiksmes līdzekļu nozīmi trīsdimensiju objektu veidošanā, mācību procesā Mākslas skolas audzēkņiem tiek veidota prasme radoši darboties ar dažādiem materiāliem. Atbilstoši mācību uzdevuma saturam, audzēkņu spējām un plānotajam rezultātam tiek izvēlēti materiāli ar konkrētām priekšrocībām, vizuālo un tehnisko raksturojumu.

Apskatīsim koka konstruktora priekšrocības stilizētas 3-D formas, dekoratīvas kompozīcijas veidošanai.

Mērķis: Pilnveidot priekšstatus par izmantojamo tehniku daudzveidību telpiskā objekta veidošanā
Uzdevumi:

1. Mācīt veidot telpisku objektu koka konstruktora tehnikā.
2. Pilnveidot izpratni par dabas objekta formas stilizācijas iespējām.
3. Pilnveidot zināšanas par kompozīcijas likumsakarību izmantošanas iespējām telpiskā objekta veidošanas, apgleznošanas un dekorēšanas procesā.
4. Mācīt izmantot dažādu materiālu priekšrocības sava mērķa sasniegšanai.
5. Dot iespēju audzēkņiem radoši izpausties.

Tēma: Dabas formu stilizācija. Zivtiņa (Koka konstruktors)

Mācību priekšmets: darbs materiālā

Mērķauditorija: 6.klase

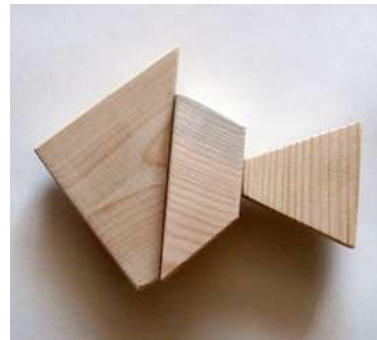
Stundu skaits: 12

Darbam nepieciešamie materiāli: papīrs A-3 skicēm, grafīta zīmulis, krāsainie zīmuļi, akrila krāsas, akrila kontūra, otas, koka klucīši, smilšpapīrs, pērles, stieple, īlens, šķēres, pistole ar karsto līmi, PVA līme, universālā līme Moment

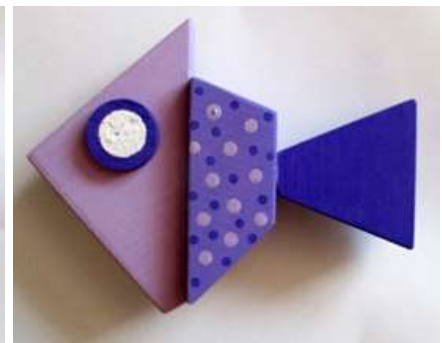
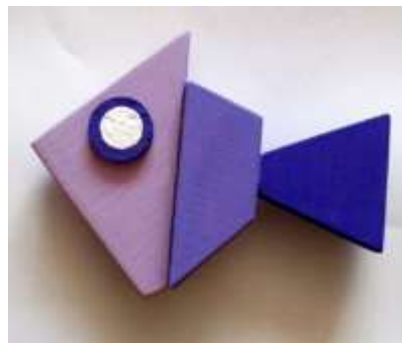
Darba gaita

1. Dot priekšstatu par dizaina pamatiem telpiskā objekta «Zivtiņa» veidošanā.
2. Apskatīt, kādas ir zivs sugas pasaulē un Latvijā.
3. Iepazīstināt ar zivs figūras stilizācijas iespējām, dažādās tehnikās un materiālos veidotām zivtiņām.
4. Iepazīstināt ar telpiskā objekta «Zivtiņa» veidošanas tehniku no koka klucīšiem, apgleznošanas un dekorēšanas materiālu daudzveidību:
 - ✓ Izanalizēt koka klucīšu formu un atbilstoši savai iecerei atlasīt darbam nepieciešamos materiālus.

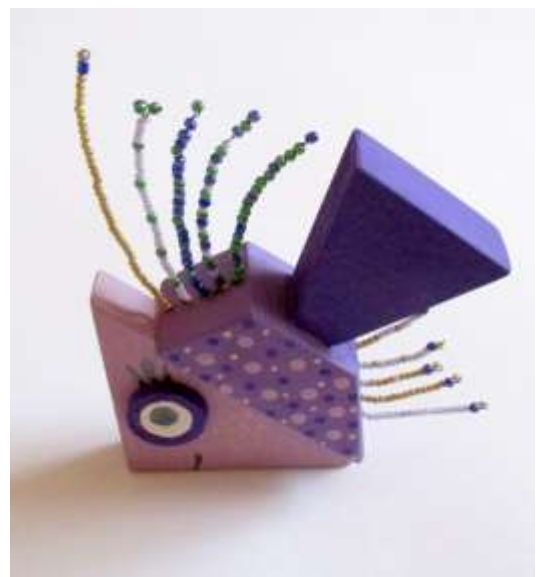
- ✓ Salikt stilizētu zivs figūru no koka klucīšiem. Apstrādāt koka klucīšu virsmu ar smilšpapīru.

- ✓ Izstrādāt zivs figūras apgleznošanas koncepciju: darbs pie skicēm (papīrs A-3, krāsainie zīmuļi). Mērķtiecīgi izmantot zināšanas krāsu mācībā par krāsu salikumiem (monohromatiska krāsu gamma, krāsu kontrasts, siltā – vēsā krāsu gamma utt.)
- ✓ Atbilstoši skicei apgleznot koka klucīšus u.c. koka detaļas. Ar PVA līmi salīmēt visas detaļas kopā. Dekorēt zivs sanu puses ar rakstiem, papildināt ar grafiku (akrila krāsas, akrila kontūra, baltā emulsija)

- ✓ Sagatavot zivs spuras (stieple, dažāda izmēra pērles). Ar īlenu izveidot caurumus zivs figūras augšējā un apakšējā daļā. Ar universālo līmi Moment ielīmēt spuras caurumos un atstāt uz diennakti žūt. Pēc tam izlocīt spuras atbilstoši iecerei.

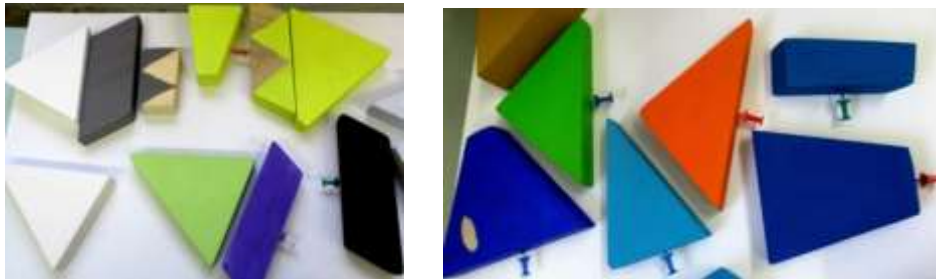

6.klases audzēkņu darbi

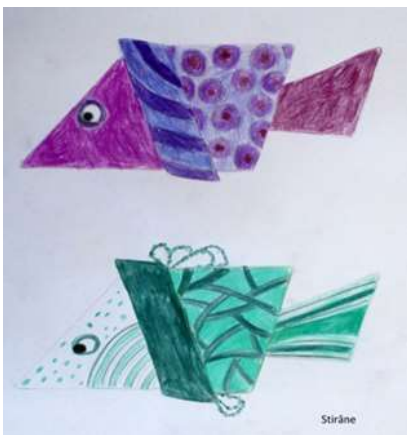
Stilizētas zivs figūras no koka klučiem

Aagleznotas koka detaļas (akrila krāsas, baltā emulsija)

6.klases audzēkņu skices un telpiskie objekti "Zivtiņa". 2018./2019.

Aļina Stirāne

Angelina Muratova

Laura Zepa

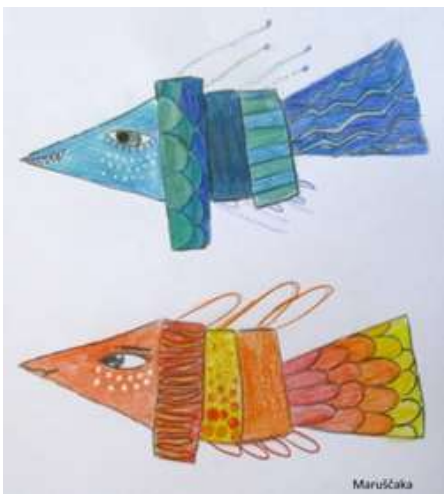

Zlotnikova

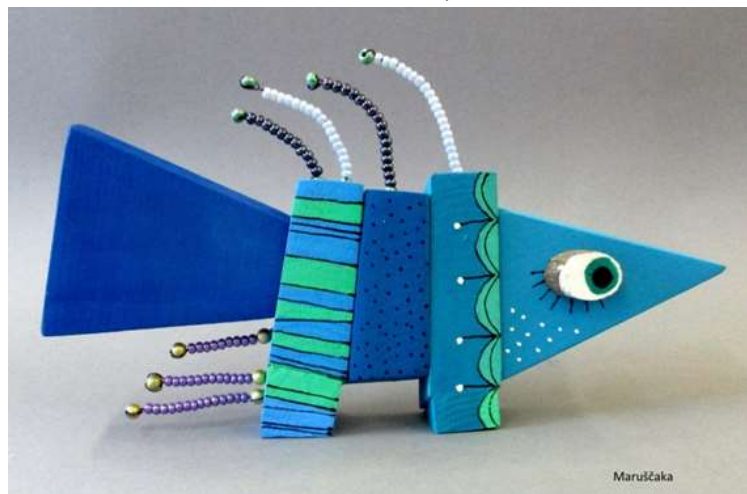

Zlotnikova

Ella Zlotņikova

Maruščaka

Maruščaka

Ksenija Maruščaka

Darba rezultāti

1. Audzēkņi tika iepazīstināti ar koka konstruktora iespējām telpiskā objekta veidošanā.
2. Audzēkņi veiksmīgi tika gala ar uzdevumu un izveidoja stilizētu zivs figūru no koka klucīšiem.
3. Audzēkņi iepazīstināti ar vienkāršiem koka apstrādes paņēmieniem: viņi iemācījās apstrādāt koka klučus ar smilšpapīru.
4. Audzēkņi mācījās zināšanas krāsu mācības pamatos mērķtiecīgi izmantot telpiskā objekta apgleznošanas gaitā, dekorējumu pakļaut telpiskā objekta formai.
5. Audzēkņi pilnveidoja iemaņas darba ar dažādiem darbarīkiem un materiāliem.
6. Audzēkņiem bija iespēja radoši izpausties, gūt gandarījumu darba procesā un novērtēt sava darba rezultātu.

Tēma: Dabas formu stilizācija. Putns (Koka konstruktors)

Mācību priekšmets: darbs materiālā

Mērķauditorija: 7.klase

Stundu skaits: 12

Darbam nepieciešamie materiāli: papīrs A-3 skicēm, grafīta zīmulis, koka klucīši, koka līstes atgriezumi, koka šķiedras izstrādājumi (karotes, dakšas, naži utt.), smilšpapīrs, dārznieka šķēres, PVA līme

Darba gaita

1. Dot priekšstatu par dizaina pamatiem telpiskā objekta «Putns» veidošanā.
2. Apskatīt, kādas ir putnu sugas pasaulē un Latvijā.
3. Pilnveidot priekšstatus par putna figūras stilizācijas iespējām, dažādās tehnikās un materiālos veidotiem putniem.
4. Iepazīstināt ar telpiskā objekta «Putns» veidošanas tehniku no koka klucīšiem, dekorēšanas materiālu daudzveidību:
 - ✓ putna ķermenis ir taisnstūra formas koka dēļa gabals 11x17x2 cm. Atkarībā no putna koncepcijas to var izmantot vertikāli vai horizontāli
 - ✓ putna detaļām var izvēlēties dažādas formas un lieluma koka līstes atgriezumus tā, lai telpiskam objektam būtu noteikts siluets, kustība telpā; materiālu atlasē ņemt vērā arī koksnes struktūru, faktūru, krāsu gammu
 - ✓ putna figūras dekorēšanai var izmantot koka šķiedras izstrādājumus - dakšas, karotes, nažus, kociņus; tos dažādi griezt ar dārznieka šķērēm, kombinēt, veidot izteiksmīgas virsmas un faktūras. Smalkas detaļas un plastiskos elementus kārtot rindās, veidot laukumus.

Izdales materiāli

7.klases audzēkņu telpiskie objekti "Putns". 2020./2021.

Darba rezultāti

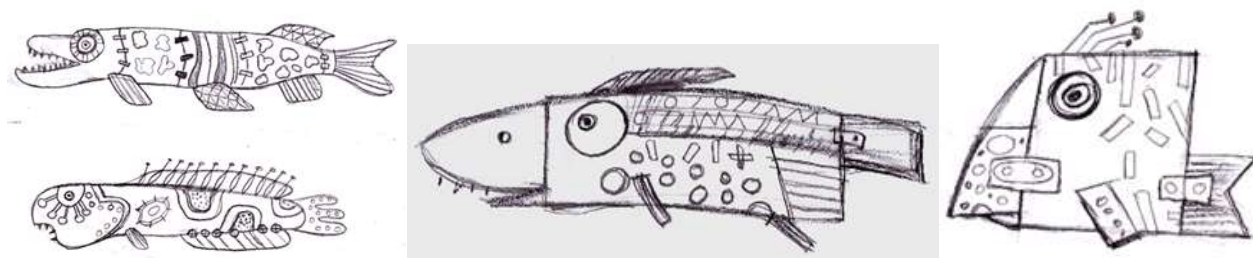
1. Audzēkņi tika iepazīstināti ar koka konstruktora iespējām telpiskā objekta PUTNS veidošanā, un katrs audzēknis izveidoja savu stilizētu putna figūru no koka klucīšiem.
2. Audzēkņi mācījās novērtēt koka materiālu vizuālās īpašības, atlasīt darbam nepieciešamos materiālus ar noteiktu formu un faktūru, dekorējumu pakļaut telpiskā objekta formai.
3. Audzēkņi iepazīstināti ar vienkāršiem koka detaļu apstrādes paņēmieniem ar smilšpapīru, pilnveidoja praktiskās iemaņas darbā ar dažādiem materiāliem un darbarīkiem.
4. Audzēkņiem bija iespēja radoši izpausties, gūt gandarījumu darba procesā un novērtēt sava darba rezultātu.
5. Visi audzēkņi strādāja ar interesi, jo izmantojamie materiāli un tehnika viņus iedvesmoja strādāt radoši, ar izdomu, mērķtiecīgi izmantot iepriekš iegūtās zināšanas par vizuālās mākslas izteiksmes līdzekļiem un telpiskās formas veidošanas likumsakarībām. Visi PUTNI ir ar savu raksturu, siluetu, kustību telpā.
6. Telpiskā objekta veidošanai tika izmantoti koka klucīši ar koksnes dabīgu faktūru un krāsu, bet var arī domāt par koksnes vieglu tonēšanu ar kādu caurspīdīgu krāsu (piemēram, akvareli) un panākt koksnes dabiskās novecošanas iespaidu, kas dos iespēju bagātināt telpiskā objekta vizuālo risinājumu.

Koka konstruktora tehnikā Mākslas skolas audzēkņi arī izstrādā nobeiguma darbus.

Nikita Vavilovs. Telpiskie objekti «Zivis» (koka klucīši, metāla detaļas). Nobeiguma darbs 2020./2021.

Darba vadītāja: RMDV MS skolotāja Ella Maslovska

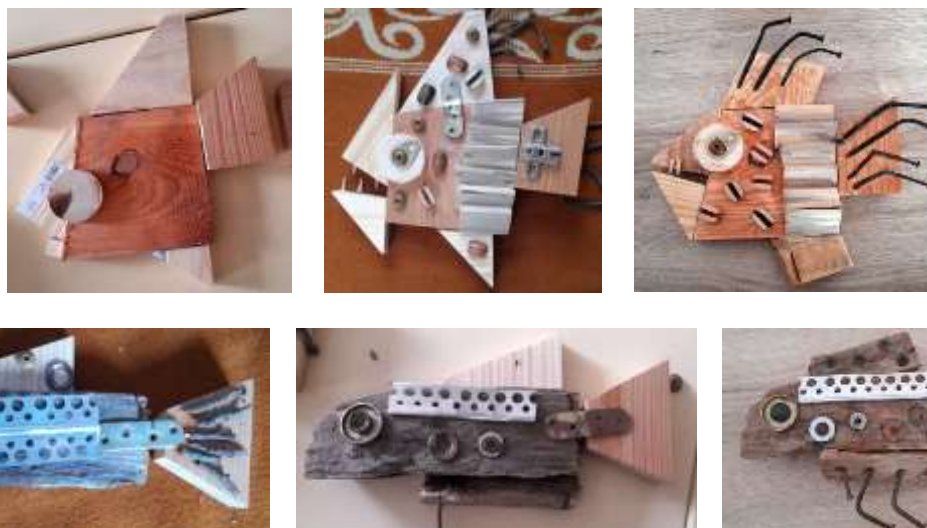
Lineārās skicēs audzēknis meklēja zivs figūru stilizācijas iespējas, lai varētu zivis salikt no koka klučiem, dažādiem koka latas atgriezumumiem.

Paralēli tika meklēti koka materiāli, metāla detaļas, sadzīves priekšmeti, lai varētu realizēt iecerētos objektus materiālā. Audzēknis maksimāli izmantoja vecā koka dēļus, sijas atgriezumus, jo tādām koka materiālam ir «sava dzīve» - noteikta struktūra, krāsa, kura vairāku gadu garumā ir iegūta apkārtējās vides iedarbībā. Visas atlasītas detaļas kārtīgi noslīpētas, apstrādātas ar metāla birsti. Koksnes vecināšanas - mīkstās šķiedras izņemšanas rezultātā audzēknis panāca koka kluču izteiksmīgu faktūru, krāsu maiņu.

Zivs silueti papildināti ar metāla detaļām - izmantotas sarūsējušās naglas, cilpas, āķi, metāla profilējuma atgriezumumi, citas detaļas. Zivis dekorētas atšķirīgi, lai tām būtu savs raksturs, faktūru un krāsu spēle.

Telpiskie objekti "Zivis"

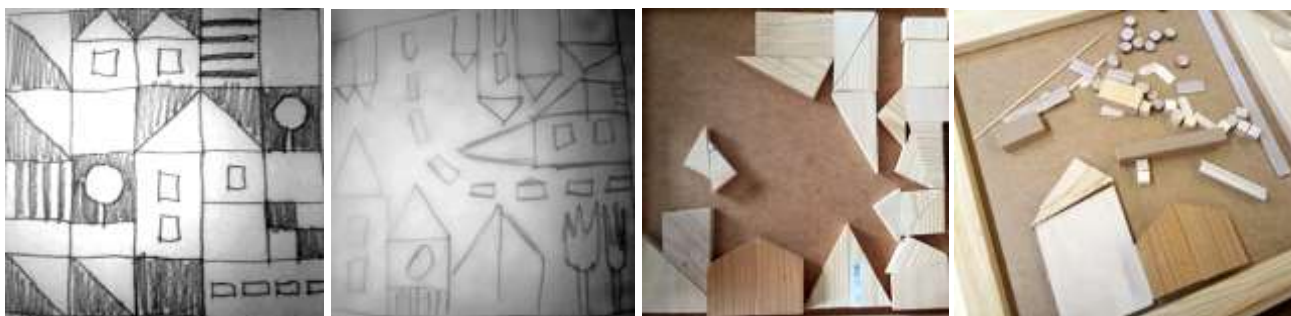
Darba rezultāti

Audzēknis veiksmīgi tika gala ar izvēlēto nobeiguma darba tēmu, koka konstruktora tehniku. Perfekti izpildīja visu tehnisko pusi. Darba procesā apguva jaunās praktiskās iemaņas – darbs ar akumulatora urbjmašīnu, zāģi, metāla birsti, kņablēm. Darba gaitā audzēknis ievēroja telpiskās formas veidošanas principus (telpa, forma, galvenais un pakārtotais, ritms, kontrasts), mērķtiecīgi izmantoja zināšanas par vizuālās mākslas izteiksmes līdzekļiem - punkts, līnija, laukums, faktūra, krāsa. Nobeiguma darbs ir novērtēts ar 10 ballēm (izcili).

Vladislavs Bogdanovs. Dekoratīva kompozīcija «Vecā māja» (kartons 45x45, koka klucīši, saplāksnis, citi materiāli). Nobeiguma darbs 2020./2021.

Darba vadītāja: RMDV MS skolotāja Ella Maslovska

7.klasē audzēknim ļoti patika veidot telpisku objektu «Putns» no dažādiem koka latas atgriezumiem, papildināt kopējo putna siluetu ar izteismīgām detaļām no koka karotēm, dakšām. Tāpēc arī nobeiguma darbam viņš izvēlējās veidot panno koka konstruktora tehnikā. Darbs pie skicēm gāja paralēli ar materiālu atlasī.

Pēc skolā esošā materiāla izpētes un mēģinājumiem salikt pilsētas ainu precīzi pēc skices audzēknis saprata, ka nepietiek noteiktas formas un lieluma koka latas atgriezumus, tātad jāmaina darba koncepcija, un ir vērts veidot vienu lielu māju, kura sastāv no vairākām daļām.

Audzēknis komponēja arhitektūras objektu tā, lai būtu atsevišķu elementu formas un lieluma kontrasts, apjoma spēle. Visas detaļas kārtīgi noslīpētas un pielīmētas pie pamatnes ar PVA līmi.

Ēkas kopējais siluets papildināts ar izteismīgām arhitektūras detaļām – dažādas formas logiem, žogu, kāpnēm, skursteņiem u.c. detaļām.

Dekoratīva kompozīcija “Vecā māja”

Darba rezultāti

Darba sākumā audzēknis sastapās ar noteiktām grūtībām materiālu atlasē, līdz ar to pamainīja darba koncepciju, un pilsētas vietā veidoja dekoratīvu kompozīciju ar vienas mājas siluetu.

Audzēknis veiksmīgi tika galā ar visām grūtībām un pārlicinoši izpildīja dekoratīvu kompozīciju materiālā. Darba gaitā viņš sekoja tam, lai maksimāli izmantotu koksnes faktūras un krāsas nianses un visu ēku kopā saskaņot ar pamatnes silti brūno krāsu. Nobeiguma darbs novērtēts ar 10 ballēm (izcili).

Secinājumi

- ✓ Koka konstruktoru jeb maketēšanu no koka klučiem, saplākšņa atgriezumiem u.c. koka šķiedras izstrādājumiem ir vērts izmantot Mākslas skolas mācību procesā. Tas dot iespēju integrēti apvienot zīmēšanas, mākslas valodas, kompozīcijas, darba materiālā komponentu, aktivizēt audzēkņu domāšanu, sekmēt izziņas aktivitāti, padarīt stundas gaitu interesantāku, iemācīt audzēkņiem arvien jaunas praktiskās iemaņas darbā ar dažādiem materiāliem, darbarīkiem.
- ✓ Labu rezultātu lielā mērā nosaka izmantojamā materiāla daudzums un kvalitāte. Ir labi, ja skola var nodrošināt ar izejmateriālu - koka klučiem, saplākšņa atgriezumiem. Daļu no materiāliem, piemēram, koka šķiedras izstrādājumus ir vērts iegādāties kolektīvi.
- ✓ Atkarībā no audzēkņu interesēm un skolas iespējām, koka konstruktora uzdevumus var variēt: var samazināt darba apjomu, strādāt grupā, apvienot koka konstruktoru ar citām tehnikām un materiāliem. Tas paaugstinās audzēkņu ieinteresētību un motivāciju apgūt jaunas iemaņas un prasmes.

RMDV MS skolotāja Ella Maslovska